

Häckande tranor (*Grus grus*) på Billingen i Västergötland.

I »Våra fåglar i Norden» uppges beträffande tranan: »I Västergötland, där denna art längst höll sig kvar på Billingen och i Tiveden, tycks tranan som häckfågel nu vara slut.» Därför kan kanske följande iakttagelse av häckande tranor på Billingen vara värd att annoteras.

Under år 1949 kom ett par andrahandsuppgifter till min kännedom, enligt vilka tranor med ungar skulle ha observerats detta års sommar på Södra Billings mossar. Med anledning härav företog tandläkare P. O. SVANBERG, Skara, samt undertecknad en exkursion till Södra Billingen på morgonen den 8 maj. Vid 5-tiden befann vi oss ute på en av högmossarna. En flock orrar (*Tetrao tetrix*) spelade; när solvärmen började göra sig gällande lät ljungpiparen (*Pluvialis apricaria*) höra sig, och vi kunde konstatera, att ett par ängpiplärkor (*Anthus pratensis*) lagt det första ägget, vilket vi ansåg vara anmärkningsvärt tidigt. Plötsligt fick vi höra ett avlågset dämpat tranrop, och när vi gjorde helt om, fick vi se en trana komma flygande i lugn, målmedveten flykt långt nere över mossen och falla bakom randskogen. Därefter hördes åter ett par lågmälda dämpade rop. Vi satte kurs mot nedslaget, gick igenom mossens randskog och kom ned i ett kärrdrag med mycket vatten, hög gräsväxt och ganska tätt med lågvuxen, vattensjuk björk. Vi följde kärrdraget, kom fram till ett ställe, där det utvidgade sig till ett kärr och tvärstannade, när plötsligt en trana sprang upp ca 50 meter framför oss. Hon gjorde sig ingen brådska, utan gick med gravitetiska steg fram och tillbaka i kärret i nedhukad ställning, som om hon — som dr SVANBERG uttryckte sig — ville gömma sig på det legendariska strutsviset. Hon var till och med så ogenerad, att hon stannade till ett tag och putsade fjädrarna. Över huvud taget uppförde hon sig mycket värdigt. När vi emellertid åter avancerade, sprang hon med högburet huvud in i kärret.

Boet var uppbyggt av huvudsakligen mossa, och de två äggen var tämligen starkt ruvade. Uppskattningsvis torde de vara lagda vid tiden omkring Mariebebådelsedag, alltså vid samma tidpunkt som de vid Hornborgasjön — någon mil därifrån — rastande tranflockarna när sin starkaste numerär. Detta kan kanske vara av intresse så tillvida, att det torde bevisa, att dessa sydligt häckande Billingsstranor icke emanerar från de berömda storflockarna av rastande tranor vid Hornborgasjön. Dessa senare torde utgöras av våra i Norrland häckande fåglar.

Skara den 11.5. 1950.

Nils-Magnus Nilsson.

Fågelobservationer från Västmanland. Under en exkursion den 2 april i år träffade jag på en flock stenkneck (*Coccyzus erythrophthalmus*), i en ekbacke vid Johannisbergs gård strax söder om Västerås, över tjugo till antalet. Sedan dess ha de observerats på samma plats, och när detta skrives finnas åtminstone två par kvar, varför man kan hoppas, att häckning har skett eller kommer att ske.

Den 6 april fick jag vid Asköviken, någon mil söder om Västerås, se

en hane av salskrak (*Mergus albellus*); den låg kvar ännu den 9 april. Då denna art mig veterligt inte förut har rapporterats härifrån, anser jag fyndet värt att publiceras.

Den 11 april observerade jag ett exemplar av järnsparv (*Prunella modularis*) vid Baståsen, Surahammar. Ett annat exemplar såg jag vid Asköviken den 23 april.

Hacksta, Västerås, den 20.5. 1950.

Sten-Bertil Fredriksson.

Svart sädesärta i Uppland. En helsvart sädesärta (*Motacilla alba*) har en tid uppehållit sig kring Orrskogs station i Söderfors socken i norra Uppland. Till det yttre är fågeln fullständigt lik en vanlig sädesärta, men fjäderdräkten är helsvart. Den har flera gånger iakttagits av min hustru samt av stationspersonalen m. fl.

Tierp den 21.5. 1950.

N. Alinder.

Storknotiser från maj 1950. Notiser om en eller flera kringströvande storkar (*Ciconia ciconia*) insändes till Fauna och Flora och sågs i dagspressen vid flera tillfällen i slutet av maj i år. Den 19 maj skrev sålunda två studerande i Vänersborg följande:

»Vi är två ynglingar SVEN-ACKÉ EK och EVALD ANDERSSON. Vi är fågelentusiaster från topp till tå och var den 16 maj ute vid Kassaretorpet 2 km öster om Vänersborg. Plötsligt fick vi se något som förundrade oss mycket, nämligen en vit stork. Vi åkte genast till läroverksadjunkt C. G. KLINGBERG, med vilken vi är bekanta. Han blev mycket förvånad och omtalade att tre stycken storkar setts i Göteborg och att de troligen kommit från Jylland. Vår stork kom på en höjd av högst tio meter och vi såg tydligt hela färgteckningen. Han hade kurs från nordost mot sydväst.»

Den 21 maj meddelade kantor N. ALINDER, Tierp, Uppland, att en stork samma dag hade visat sig i Svanby, Tierps socken. Den uppehöll sig där på de sankna ängarna i närheten av Tämnrån och stannade enligt notis i Dagens Nyheter (den 24 maj) kvar på platsen åtminstone den 22 och 23. Enligt notis i Kalmar Läns Tidning (den 24 maj) upptäcktes på morgonen den 23 maj en stork, som sålunda inte kan ha varit densamma som nyssnämnda exemplar, på Koholma gård vid Trekanten väster om Kalmar.

Lund den 6.6. 1950.

Red.

Gräsand (*Anas platyrhynchos*) häckande i takträdgård i Stockholm. Ett nytt och slående exempel på fåglarnas, i detta fall gräsandens fortgående domesticering finner man i Dagens Nyheter av den 14 juni detta år, vari meddelas, att en frittflygande gräsand tre år i sträck spontant häckat i en takträdgård mitt inne i Stockholm, tillhörig

firman
nämnda
gande ur
laga tid
boplatser
badkar
fångade
bergskan
förlöpte
morgon
bara tre
kråka el
kanalen.

Stenir

Obse
trast (T
sända n
nen av e
låg helt
fyra ägg

Dubbeltr